Exekuce

Popíšeme základní pravidla exekucí. Odpovíme na nejčastější otázky věřitelů (oprávněných), dlužníků (povinných) i ostatních lidí. Vysvětlíme, jak v různých situacích jednat. Na konci letáku najdete kontakty na poradny.

Všechny letáky ombudsmana jsou na <u>www.ochrance.cz</u> v sekci <u>Životní situace</u>.

Obsah

0	becně	. 2
	Co je exekuce?	.2
	Kdo je soudní exekutor (exekutor)?	.2
	Které předpisy upravují exekuci?	.2
	Kdo zkontroluje postup exekutora?	.2
	Pomůže mi ombudsman?	.2
	Dlužník nechce zaplatit. Co dělat?	.3
	Co když dlužník nic nemá?	.3
	Může exekuce přijít zničehonic? Co je exekuční titul?	.3
	Mohu zpochybnit exekuční titul?	.3
	Můj dluh vznikl v dětství a teď mi chtějí sáhnout na mzdu! Co mohu dělat?	.4
	Jak zjistím, že mám exekuce a dluhy?	.4
	Zaplatil/a jsem dluh před exekucí!	.4
	Jak exekuce probíhá?	.5
	Proč dluh tak roste? Mohu se bránit?	.5
	Dlužím výživné a exekutor žádá obrovské náklady!	.6
	Kdy věřitel dostane peníze od exekutora? Mohu mu platit přímo?	
	Dá se exekuce odložit, když jsem přišel/přišla o práci?	.6
	Může zdravotní pojišťovna vymáhat dluh přes exekutora?	
	Jak dlouho může exekuce trvat?	.7
	Co když mám víc dluhů (exekucí)?	.7
	Mohu žádat o odškodnění za chybu exekutora?	7

Příjmy, zablokovaný účet v bance, chráněný účet, řidičák8
Zůstane mi alespoň část příjmů? Chráněné příjmy8
Vyplatí mi odstupné?8
Mám zablokovaný účet, na který mi chodí mzda (důchod, dávky). Co dělat?9
Co je chráněný účet? Jak ho zřídím?9
Mohu kvůli exekuci přijít o řidičák?10
Zabavení a prodej věcí, prodej domu (bytu)11
Může mi exekutor zabavit věci v bytě, když nezaplatím hned?11
Může exekutor přijít do cizího bytu?11
Máme synovi/dceři zrušit trvalý pobyt?11
Může exekutor odvrtat zámek od bytu a vstoupit?12
Musí exekutor pořídit videozáznam? 12
Které věci mi exekutor nesmí vzít?12
Exekutor sepsal cizí věci!13
Může exekutor sepsané věci odvézt?13
Může exekutor prodat dům, v němž bydlím?13
Společné jmění manželů při exekuci 14
Mohu přijít o majetek kvůli dluhu manžela/manželky?14
Lze postihnout mzdu nebo účet manžela/manželky?15
Poradenství při exekuci nebo předlužení 16

Obecně

? Co je exekuce?

Exekuce je postup, kterým exekutor vymůže dluh nebo jinou povinnost (např. vystěhování), pokud dlužník (povinný) nezaplatí (nesplní povinnost), přestože mu to uložil soud, úřad, rozhodce, nebo to sám slíbil a souhlasil s budoucím vymožením (v notářském zápisu, dříve i v exekutorském).

Když povinnost vymáhá soud, říká se tomu také soudní výkon rozhodnutí.

Správní (daňovou) exekuci může vést i správní úřad. Více v letáku <u>Daňová exekuce</u>.

Kdo je soudní exekutor (exekutor)?

Exekutor je člověk, kterému stát svěřil exekutorský úřad. Soud ho vždy pověří vymožením konkrétního dluhu (provedením jednotlivé exekuce). Exekutor pak jedná stejně jako soud při soudním výkonu rozhodnutí (nejde tedy o správní úřad – ombudsman Vám nepomůže).

Většinou **má zaměstnance** (koncipienty, kandidáty, vykonavatele a další).

Vždy je **členem Exekutorské komory České republiky** (<u>www.ekcr.cz</u>).

Které předpisy upravují exekuci?

Exekuce se řídí exekučním řádem (zákon č. 120/2001 Sb.) a přiměřeně také občanským soudním <u>řádem</u> (zákon č. 99/1963 Sb.). **Tyto zákony** najdete například na webu <u>Zákony pro lidi</u>.

Kdo zkontroluje postup exekutora?

Pokud nesouhlasíte s rozhodnutím exekutora, většinou se musíte bránit sami přímo v exekučním řízení – podat návrh na zastavení exekuce, námitky proti příkazu k úhradě nákladů exekuce a podobně. Tento Váš postup nemůže nikdo nahradit – ani dohledové orgány. Můžete jim pak ale napsat stížnost, aby prověřily zákonnost postupu exekutora, dodržování kancelářského řádu (stavovský předpis Exekutorské komory) a plynulost a délku exekučního řízení.

Státní dohled nad exekuční činností vykonávají (můžete si vybrat, na koho se obrátíte)

- Ministerstvo spravedlnosti, odbor dohledu a kárné agendy (více zde),
- předseda okresního soudu, který exekutora v konkrétní věci pověřil provedením exekuce,
- předseda okresního soudu, do jehož obvodu je exekutor jmenován.

Dohled nad exekutory vykonává také Exekutorská komora České republiky (www.ekcr.cz).

Pomůže mi ombudsman?

Ombudsman nemůže přímo prověřit postup exekutora ani exekutorské komory.

Může ale posoudit postup orgánů státního dohledu (ministerstva, předsedy soudu).

Také může prověřit, zda úřady (např. úřad práce nebo Česká správa sociálního zabezpečení při postihu dávek nebo důchodu) dodržují kromě rozhodnutí exekutora také právní předpisy.

Více v letáku Ombudsman.

Dlužník nechce zaplatit. Co dělat?

Pokud Vám dlužník nezaplatil, přestože mu to už dříve uložil soud (rozhodce, máte notářský zápis s doložkou vykonatelnosti), můžete podat

- návrh na nařízení výkonu rozhodnutí u soudu nebo
- exekuční návrh u exekutora, kterého si vyberete. Seznam exekutorů najdete také na webu Exekutorské komory ČR (www.ekcr.cz).

Soudu musíte současně navrhnout způsob výkonu rozhodnutí (např. srážkami ze mzdy) a sdělit mu podle toho také určité informace. Exekutor sám zvolí vhodný postup.

Co když dlužník nic nemá?

Pokud víte, že dlužník nemá téměř žádné příjmy ani majetek, a přesto navrhnete exekuci, která pak bude zastavena kvůli nedostatku majetku, může Vám exekutor (soud) uložit uhradit exekutorovi některé výdaje, přestože jinak by náklady exekuce a Vaše náklady v exekučním řízení hradil dlužník.

V těchto případech můžete s exekutorem **předem dohodnout** výši účelně vynaložených výdajů – zvolit si toho exekutora, jehož nabídka Vám bude vyhovovat. Zákonem stanovené paušálně určené výdaje činí 3 500 Kč, tedy 4 235 Kč včetně 21 % DPH. Více v Proč dluh tak roste?

Může exekuce přijít zničehonic? Co je exekuční titul?

Exekuce nemůže začít bez "exekučního titulu". Nejčastěji jde o rozhodnutí soudu ukládající povinnost (rozhodnutí z "nalézacího řízení"). Může to být také rozhodčí nález, rozhodnutí úřadu či třeba notářský (dříve i exekutorský) zápis se svolením k vykonatelnosti. Jeho kopii Vám exekutor pošle s vyrozuměním o zahájení exekuce.

Pokud exekuční titul není, nebo je vadný, podejte návrh na zastavení exekuce do 30 dnů od doručení vyrozumění exekutora o zahájení exekuce.

Váš věřitel (ten, komu dlužíte) může mít exekuční titul, přestože o tom nevíte, pokud nepřebíráte poštu na adrese svého trvalého pobytu, nebo se tam nezdržujete a nenahlásili jste adresu pro doručování. Tehdy se písemnosti považují za doručené uplynutím určité lhůty (říká se tomu náhradní doručení nebo fikce doručení). Náhradní doručení není možné u (směnečného) platebního rozkazu (druh rozhodnutí soudu), ten musíte skutečně převzít.

Mohu zpochybnit exekuční titul?

Při exekuci již **obecně nelze přezkoumat exekuční titul** – posoudit, jestli je správný (spravedlivý).

Pokud je ale exekučním titulem rozhodčí nález vydaný na základě neplatné rozhodčí doložky nebo smlouvy, která odporuje dobrým mravům nebo je jinak zjevně nespravedlivá, můžete podat návrh na zastavení exekuce. Pomůže Vám s tím také <u>Doložkomat (www.dolozkomat.cz</u>).

Zastavit lze i exekuci soudního rozhodnutí, pokud by vedla ke zjevným nespravedlnostem (např. vymáhání "pokuty" za jízdu "na černo" uložené někomu, kdo může cestovat i bez jízdenky). Exekuci lze zastavit i částečně (třeba v rozsahu zjevně nepřiměřených úroků z prodlení).

-18 Můj dluh vznikl v dětství a teď mi chtějí sáhnout na mzdu! Co mohu dělat?

Pokud Váš dluh vznikl, když jste byli nezletilí (nebylo Vám osmnáct) a neměli jste plnou svéprávnost (v osmnácti; dřív uzavřením manželství, nebo když Vám svéprávnost přizná soud) a 21. narozeniny jste měli 1. července 2021 nebo později, může exekutor postihnout jen majetek, který jste získali před plnou svéprávností, a majetek získaný jednáním, které se vztahuje jen k takovému majetku (třeba peníze z prodeje domu zděděného v dětství). Při postižení jiného majetku (třeba současné mzdy) můžete podat návrh na částečné zastavení exekuce. Exekutor Vás o tom poučí. [§ 262c občanského soudního řádu]

Jak zjistím, že mám exekuce a dluhy?

Exekutorská komora ČR vede Centrální evidenci exekucí (www.ceecr.cz). Jsou v ní údaje o aktuálně probíhajících exekucích prováděných exekutory (po uplynutí lhůty 30 dnů k zaplacení ve výzvě exekutora). Exekutor údaje odstraní po uplynutí 15 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o skončení exekuce. Informace z Centrální evidence exekucí lze získat za úplatu dálkovým přístupem.

Centrální evidence exekucí neobsahuje údaje o soudních výkonech rozhodnutí ani o správních (daňových) exekucích. Také z ní nezjistíte samotné dluhy (a exekuční tituly).

Pokud si nejste jisti dluhy, o kterých již mohl rozhodovat soud (nepřebíráte poštu), můžete okresní soud podle svého bydliště požádat o výpis soudních řízení, která se Vás týkají, a pak nahlédnout do spisů z takzvaných *nalézacích řízení*. Stejně tak můžete nahlížet do spisů týkajících se soudního výkonu rozhodnutí nebo exekuce. Úplné informace o průběhu konkrétní exekuce získáte z exekučního spisu vedeného exekutorem.

U úřadů (finanční úřad, správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovna a podobně) můžete požádat o potvrzení o bezdlužnosti.

Když exekuce skončí (vymožením, zaplacením ve lhůtě podle výzvy exekutora nebo zastavením exekuce), zašle exekutor oznámení všem orgánům a osobám, které ve svých evidencích vedou poznámku o probíhající exekuci anebo kterým byla v exekuci uložena nějaká povinnost. V oznámení uvede exekuční příkazy, jejichž účinky zanikly skončením exekuce. Dlužníkovi nebo věřiteli pošle exekutor potvrzení o skončení exekuce, jen pokud o to požádají.

Pokud exekutor zřídil exekutorské zástavní právo a pohledávku vymohl jinak (zaplatili jste), požádejte věřitele o potvrzení o zániku dluhu, abyste pak mohli podat návrh na výmaz zástavního práva z katastru nemovitostí (zaplatíte správní poplatek 2 000 Kč). Pokud potvrzení nezískáte, musíte soud požádat, aby určil, že exekutorské zástavní právo není, protože zaniklo zaplacením vymáhaného dluhu.

Zaplatil/a jsem dluh před exekucí!

Exekuční řízení je zahájeno dnem, kdy exekutor dostane exekuční návrh věřitele (oprávněného). V tu chvíli exekutor nemůže ověřit, zda ještě dlužíte, musí se spolehnout na tvrzení věřitele. Pokud jste již dříve zaplatili (část dluhu), podejte u exekutora do 30 dnů od doručení vyrozumění návrh na (částečné) zastavení exekuce a platbu doložte. Pokud jste dlužili (alespoň část dluhu)

v okamžiku zahájení exekučního řízení, budete muset zaplatit náklady oprávněného v exekučním řízení a část nákladů exekuce.

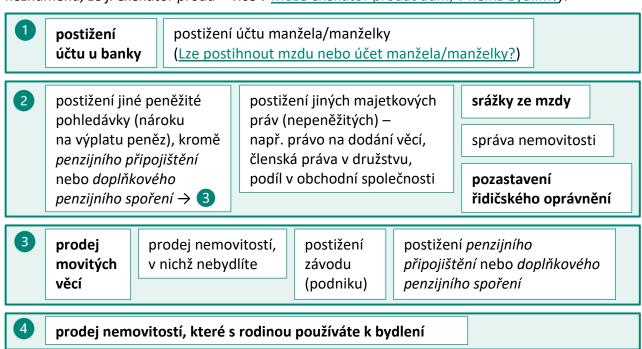
Exekuce začíná, když exekutorovi přijde návrh věřitele (oprávněného).

Za 15 až 30 dnů od zahájení exekuce **soud exekutora pověří** jejím provedením. Exekutor **zjišťuje** (a zajišťuje) **Váš majetek**. (Většinou vydá exekuční příkaz, jímž **zablokuje Váš účet v bance**.)

Do 15 dnů od pověření Vás exekutor vyrozumí o zahájení exekuce, **vyzve Vás k zaplacení** do 30 dnů, doručí Vám vydané exekuční příkazy a poučí Vás o možnosti podat návrh na zastavení nebo odklad exekuce.

Pokud do 30 dnů zaplatíte dluh a zálohu na snížené náklady exekuce a na náklady oprávněného, vydá exekutor příkaz k úhradě nákladů exekuce. Jeho právní mocí **exekuce končí**. K této "dobrovolné" úhradě **můžete použít i peníze na zablokovaném účtu** (nečekejte, až je exekutor dostane od banky, ušetříte na nákladech exekuce).

Pokud do 30 dnů **nezaplatíte, exekutor dluh vymůže** způsoby určenými zákonem. Pokud **nestačí** jeden, použije další, postupně i současně. (*Vydání exekučního příkazu k prodeji nemovitosti ještě neznamená, že ji exekutor prodá – více v* <u>Může exekutor prodat dům, v němž bydlím?</u>):

Exekuce končí, jakmile zaplatíte (exekutor vymůže) dluh i náklady exekuce a náklady oprávněného podle příkazu k úhradě nákladů exekuce.

Proč dluh tak roste? Mohu se bránit?

Když nezaplatíte včas, mohou za každý den prodlení růst úroky z prodlení, penále a podobně.

Dále se dluh zvýší o **náhradu nákladů, které věřitel účelně vynaložil**, aby se domohl přiznání svého práva (aby získal exekuční titul). Jde nejčastěji o **soudní poplatek** a **náklady právního zastoupení** (při exekuci se označují jako *náklady předcházejícího/nalézacího řízení*).

Další náklady vznikají při exekuci – jde opět o náhradu nákladů věřitele (oprávněného) – a **náklady exekuce** v podobě odměny exekutora a náhrady jeho nákladů.

Pokud exekuce začala před dubnem 2017, činí náklady exekuce alespoň 7 865 Kč [odměna 15 % z vymožené částky (ale minimálně 3 000 Kč), paušální náhrada nákladů 3 500 Kč a daň z přidané hodnoty (21 %) připadající státu 1 365 Kč]. U exekucí zahájených od dubna 2017 činí minimální odměna 2 000 Kč (celkem jde tedy alespoň o 6 655 Kč).

Když podle výzvy exekutora zaplatíte do 30 dnů vymáhaný dluh, náklady oprávněného a zálohu na snížené náklady exekuce, budou náklady exekuce nižší [polovina odměny exekutora – alespoň 1 000 Kč – a paušální náhrada hotových výdajů 1 750 Kč, celkem tedy s daní z přidané hodnoty alespoň 3327,50 Kč].

Konečnou výši nákladů oprávněného v exekučním řízení a nákladů exekuce uvede exekutor v příkazu k úhradě nákladů exekuce. Pokud nesouhlasíte, můžete proti příkazu podat námitky do 8 dnů od doručení. Pokud exekutor nevyhoví, postoupí je soudu, který rozhodne do 15 dnů.

Dlužím výživné a exekutor žádá obrovské náklady!

Exekutor již ve výzvě k zaplacení **předběžně** vyčíslí náklady exekuce. Jeho odměna se nakonec vypočte ze skutečně vymožené částky (15 %), při platbách na dobu neurčitou (například právě výživné) ale odměnu předběžně určí z pětinásobku roční platby. Může tedy skutečně jít o velkou částku. Pokud exekuce pro běžné výživné skončí dřív (třeba po třech letech), bude odměna nižší.

Také platí, že kdyby srážky ze mzdy nestačily k vymožení běžného (aktuálního) výživného, může exekutor jinými způsoby exekuce vymáhat součet částek, které budou splatné až v budoucnu (až pětinásobek roční platby). Vymožené peníze dítěti vyplatí postupně – vždy ke dni splatnosti.

Kdy věřitel dostane peníze od exekutora? Mohu mu platit přímo?

Pokud se věřitel nedomluví s exekutorem jinak, předá mu exekutor vymožené peníze po odečtení nákladů exekuce do 30 dnů od jejich získání, a pokud exekutor získá jen část dluhu, předá(vá) ji do 30 dnů, pokud přesahuje 1 000 Kč.

Můžete platit přímo věřiteli, ale stejně půjde o vymožené plnění (nesníží se odměna exekutora). Kvůli platbám nemusíte žádat o částečné zastavení exekuce, dejte o nich ale exekutorovi vědět.

I když platíte exekutorovi (nebo mu chodí třeba srážky ze mzdy), je dluh splacen již připsáním peněz na účet exekutora, přestože je věřiteli předá později. To je důležité třeba pro běh úroků z prodlení nebo penále (např. na pojistném na zdravotní pojištění).

Dá se exekuce odložit, když jsem přišel/přišla o práci?

Exekuce se dá odložit, pokud jste bez své viny přechodně v situaci, kdy by neprodlené provedení exekuce mělo zvláště nepříznivé následky pro Vás a Vaše blízké. Odklad exekuce ale nesmí vážně poškodit zájmy věřitele (oprávněného). Návrh na odklad exekuce podejte u exekutora a doložte všechna svá tvrzení (např. doklad o tom, že jste přišli o práci, i o tom, že již hledáte novou; pokud pečujete o nemocného člena rodiny, předložte např. doklad od lékaře). Nevyhoví-li exekutor návrhu do 7 dnů, postoupí jej k rozhodnutí soudu, který rozhodne nejpozději do 15 dnů.

Může zdravotní pojišťovna vymáhat dluh přes exekutora?

Zdravotní pojišťovna by měla dluh na pojistném vymáhat sama, např. postižením účtu v bance nebo srážkami ze mzdy (důchodu). Na exekutora se může obrátit, pokud náklady exekuce nebudou zjevně nepřiměřené vymáhanému dluhu. Soud zpochybnil předání, když náklady exekuce překročily vymáhaný dluh asi o 40 %. Při dnešních minimálních nákladech exekuce (6 655 Kč) by tak pojišťovna exekutorovi neměla předat k vymáhání dluh asi do 4 800 Kč.

Pokud si zdravotní pojišťovna vezme advokáta na podání exekučního návrhu a bude žádat náhradu nákladů na něj, braňte se – **podejte námitky** proti příkazu k úhradě nákladů exekuce.

Jak dlouho může exekuce trvat?

Některé dluhy (hlavně vůči státu, např. daně) se dají vymáhat jen po určitou dobu (20 let, někdy 30 let, více v letáku Daňová exekuce). V soukromoprávních vztazích ale exekuce může trvat až do vymožení dluhu, protože po dobu exekuce neběží promlčecí lhůta.

Exekuce se dá zastavit pro nemajetnost – pokud se zjistí, že částka, kterou lze vymoci, nepokryje ani náklady exekuce a nedá se předpokládat, že se Vaše situace v budoucnu zlepší. Po zastavení bude pokračovat běh promlčecí lhůty (většinou 10 let od dne, do kdy jste měli zaplatit podle exekučního titulu). Než tato lhůta uplyne, může věřitel znovu podat exekuční návrh (a po dobu exekuce opět nepoběží promlčecí lhůta). Kdyby návrh podal po uplynutí promlčecí lhůty, musíte se bránit – "namítnout promlčení".

Situaci shrnuje tato časová osa:

den, do kdy jste měli		٧	věřitel podal			
zaplatit podle rozsudku soudu		exekuční návrh		zastavení exekuce	promlčení	
	běží promlčecí lhůta 10 let	_	neběží promlčecí lhůta	doběhne promlčecí lhůta 1	.0 let	
	1	/				

Co když mám víc dluhů (exekucí)?

Pokud máte víc věřitelů a své dluhy nedokážete splácet, poraďte se o možnosti oddlužení. Více v letáku <u>Oddlužení</u>, včetně informací o tom, koho požádat o sepsání návrhu na povolení oddlužení.

Mohu žádat o odškodnění za chybu exekutora?

Ano. Budete muset prokázat vznik škody (újmy) a její výši, i hlavní příčinu vzniku škody. Zvažte poradu s právníkem (více v letáku Právní pomoc).

Pokud exekutor chyboval při samotném výkonu veřejné moci, kterou mu svěřil stát (rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem), odpovídá za škodu stát i exekutor. O náhradu škody můžete žádat Ministerstvo spravedlnosti. Bližší informace k odškodňování Ministerstvem spravedlnosti najdete na <u>www.justice.cz</u> v sekci *Ministerstvo* → *Odškodňování a oběti trestných* činů → Odškodňování (zákon č. 82/1998 Sb.). Pokud Vám ministerstvo nevyhoví do šesti měsíců, můžete k soudu podat žalobu o náhradu škody na Českou republiku – Ministerstvo spravedlnosti.

Exekutor sám odpovídá za škodu způsobenou při takzvané další činnosti (právní pomoc, autorizovaná konverze, provádění dobrovolných dražeb, úschovy prováděné na žádost). Pokud Vám exekutor škodu nenahradí dobrovolně, můžete podat žalobu k soudu.

Příjmy, zablokovaný účet v bance, chráněný účet, řidičák

Zůstane mi alespoň část příjmů? Chráněné příjmy.

Některé příjmy exekuci vůbec nepodléhají. Například

- dávky pro osoby se zdravotním postižením (příspěvek na mobilitu, příspěvek na zvláštní pomůcku)
- dávky pomoci v hmotné nouzi (doplatek na bydlení, příspěvek na živobytí, mimořádná okamžitá pomoc),
- příspěvek na péči,
- jednorázové dávky státní sociální podpory (porodné, pohřebné) a příspěvek na bydlení,
- výživné na dítě,
- daňový bonus.

Víc v § 317 občanského soudního řádu.

Některé příjmy se postihují částečně – srážkami ze mzdy, například

- mzda (plat, odměna z dohod o pracovní činnosti či provedení práce),
- odstupné,

- důchod,
- nemocenské,
- peněžitá pomoc v mateřství,
- podpora v nezaměstnanosti,
- stipendium,
- výsluhy,
- opakující se dávky státní sociální podpory a pěstounské péče.

Víc v § 299 odst. 1 občanského soudního řádu. Kolik Vám zůstane – v letáku <u>Srážky ze mzdy</u>.

Některé příjmy se postihují částečně – dvě nebo tři pětiny.

Jde o pohledávky (příjmy) podnikatelů z jejich podnikání a autorské odměny plynoucí přímo autorům. Víc v § 318 a § 319 občanského soudního řádu. Tři pětiny Vám zůstanou při vymáhání nepřednostní pohledávky a dvě pětiny, když se vymáhá přednostní pohledávka (např. výživné, daně, poplatky, pojistné na veřejné zdravotní pojištění).

Vyplatí mi odstupné?

Odstupné se postihuje srážkami, jako kdyby šlo o mzdu za několik kalendářních měsíců (podle počtu násobků průměrného výdělku, podle kterého se určila výše odstupného).

Po tuto "dobu poskytování odstupného" nedostanete podporu v nezaměstnanosti.

Pokud získáte práci před uplynutím uvedené doby, postihne se Vaše nová mzda při exekuci mnohem více než obvykle. Při výpočtu srážek se totiž ke mzdě připočte tehdejší měsíční odstupné a již se znovu nepoužijí nezabavitelné částky "připadající" na jednotlivé měsíce odstupného.

Podrobnosti k výpočtu srážek v letáku Srážky ze mzdy.

Mám zablokovaný účet, na který mi chodí mzda (důchod, dávky). Co dělat?

Po zablokování účtu můžete u banky ihned jednou vybrat

- dvojnásobek životního minima (7 720 Kč), pokud banka dostala exekuční příkaz v březnu 2021,
- čtyřnásobek životního minima (15 440 Kč), pokud ho dostane od dubna do 30. června 2021 (i když budete vybírat až v červenci),
- trojnásobek (11 580 Kč), pokud ho dostane od 1. července 2021.

O tom Vás exekutor poučí v exekučním příkazu.

Před postižením účtu se nezkoumá, odkud peníze pocházejí. Proto jsou často blokovány i chráněné příjmy (mzda, důchod, dávky). Více v Zůstane mi alespoň část příjmů?

Toho, kdo Vám vyplácí tyto příjmy, proto můžete požádat, aby Vám je napříště vyplácel jinak. Od 1. července 2021 ale budete moci požádat o zřízení "chráněného účtu". Na chráněný účet Vám banka převede chráněné příjmy, které po jeho zřízení přijdou na blokovaný účet. Podrobnosti níže.

Ze zablokovaného účtu lze kromě jednorázového výběru (nahoře) získat ještě poslední platby chráněných příjmů připsané na účet před jeho zablokováním (dříve naspořené chráněné příjmy budou postiženy) a budoucí platby těchto chráněných příjmů. Přesněji řečeno, z posledních plateb jen to, o co přesahují jednorázový výběr a výběr (úhrady) z účtu před jeho zablokováním. Obraťte se na exekutora a doložte mu původ peněz na účtu (např. prostřednictvím posledních tří výpisů z účtu). Mohl by uvolnit poslední mzdu (důchod, dávky a další), a někdy dokonce zrušit exekuční příkaz. Pokud neuspějete, podejte u exekutora nejpozději do 15 dnů návrh na částečné zastavení exekuce pro její nepřípustnost. Uveďte a doložte, že je přikázáním pohledávky z účtu postižena mzda nebo jiný příjem, který podléhá exekuci pouze částečně, nebo jí nepodléhá vůbec. Můžete odkázat na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 121/16, ze dne 8. listopadu 2016 (http://nalus.usoud.cz). Příklad:

na účtu bylo	na účet přišla	vybrali jste	exekutor	vybrali jste čtyřnásobek	
30 000 Kč	mzda 25 000 Kč	5 000 Kč	zablokoval účet	životního minima (15 440 Kč)	
5. 5.	10. 5.	17. 5.	1. 6.	7. 6.	

Jednáním s exekutorem (návrhem na částečné zastavení exekuce) můžete ochránit zbytek mzdy (25 000 - 5 000 - 15 440 = 4 560 Kč) a další výplatu, která Vám (už po srážkách) přijde v červnu. Uspořených 30 000 Kč náleží exekutorovi (Vašemu věřiteli), i kdyby pocházelo jen ze mzdy.

Pokud nyní přesto nemáte peníze ani na základní potřeby (na jídlo) a nemůžete situaci sami vyřešit jinak, můžete úřad práce požádat o mimořádnou okamžitou pomoc, která je dávkou pomoci v hmotné nouzi. Více v letáku Mimořádná okamžitá pomoc.

Co je chráněný účet? Jak ho zřídím?

Pokud Vám exekutor zablokuje účet v bance, na který Vám chodí chráněné příjmy, můžete si nechat zřídit jiný účet ("chráněný účet"), na který se budou převádět z blokovaného účtu. Chráněný účet (peníze na něm) budete moci normálně používat (exekuce se na něj nevztahuje).

O zřízení chráněného účtu budete moci požádat od 1. července 2021. Jak na to?

potvrzení od plátců chráněných příjmů

Písemně požádáte všechny, kdo Vám vyplácejí takto chráněné příjmy (např. zaměstnavatele, Českou správu sociálního zabezpečení, úřad práce, toho, kdo platí výživné na dítě, a další), aby Vám vystavili potvrzení. Můžete požádat exekutora, aby to udělal za Vás, sami ho ale nejspíš získáte rychleji.

K vystavení potvrzení se bude používat **formulář**, který vydá Ministerstvo spravedlnosti.

V každém potvrzení bude uveden (označen):

- Váš dlužník (ten, kdo Vám posílá chráněné příjmy)
- číslo jeho účtu, ze kterého Vám chodí chráněné příjmy,
- Vy (povinný),
- číslo Vašeho účtu, na který Vám chodí chráněné příjmy, a
- datum vystavení potvrzení.
- oznámení exekutora bance

Požádáte exekutora, aby bance, ve které máte blokovaný účet, **oznámil čísla účtů**, ze kterých Vám chodí chráněné příjmy, a číslo Vašeho blokovaného účtu, na který chodí tyto příjmy (jsou to údaje z potvrzení – pokud jste potvrzení získali sami, předložte je exekutorovi). **Dostanete kopii oznámení exekutora.**

3 Vaše žádost o zřízení chráněného účtu s prohlášením, že zatím nemáte chráněný účet

Až dostanete kopii oznámení exekutora bance, **požádáte banku, aby Vám zřídila chráněný účet**. Můžete mít **jen jeden** – v žádosti musíte po pravdě prohlásit, že v den podání žádosti nemáte chráněný účet.

Banka s Vámi uzavře smlouvu o chráněném účtu a účet zřídí do 5 pracovních dnů od podání **žádosti.** Za zřízení a vedení účtu ani kvůli blokování původního účtu **nebudete bance nic platit**.

Pracovní den po zřízení chráněného účtu Vám na něj banka převede dosud nevybraný trojnásobek životního minima z blokovaného účtu (k tomu více v <u>Mám zablokovaný účet...</u>). Bude na něj také ihned (týž pracovní den) převádět příjmy, které po zřízení chráněného účtu přijdou na blokovaný účet z účtů uvedených v oznámení exekutora.

Na chráněný účet se dají převádět chráněné příjmy jen z jednoho blokovaného účtu. Pokud máte víc účtů, určíte jen jeden z nich v žádosti o zřízení chráněného účtu. Kdybyste rušili tento účet, do 14 dnů můžete určit jiný blokovaný účet u stejné banky, na který Vám pak budou chodit chráněné příjmy (a budou se převádět na chráněný účet).

Pokud se zjistí, že máte dva chráněné účty, exekutor rozhodne, který z nich zůstane chráněný. Exekutor může rozhodnout, že chráněný účet není chráněný, pokud se zjistí, že jste **Ihali o tom, že ještě nemáte chráněný účet**, nebo jste **Ihali tomu, kdo Vám vyplácí chráněné příjmy**, když jste ho žádali o vydání potvrzení.

Mohu kvůli exekuci přijít o řidičák?

Pozastavení řidičského oprávnění Vám **hrozí, pokud dlužíte na výživném dítěti** (nezletilému dítěti nebo dítěti do 26 let věku, které studuje).

Exekutor ale exekuční příkaz zruší, pokud

- prokážete, že své řidičské oprávnění nezbytně potřebujete k uspokojování základních životních potřeb svých a osob, ke kterým máte vyživovací povinnost, nebo
- pokud zaplatíte nedoplatek výživného.

Zabavení a prodej věcí, prodej domu (bytu)

Může mi exekutor zabavit věci v bytě, když nezaplatím hned?

Exekutor může zajistit Váš majetek tak, aby to bezpečně stačilo k uhrazení vymáhaného dluhu a jeho příslušenství (včetně nákladů oprávněného a nákladů exekuce).

Dluh musí přednostně vymoci přikázáním pohledávky z účtu u banky nebo srážkami ze mzdy a jiných příjmů nebo pozastavením řidičského oprávnění. Teprve když to nestačí, může prodat movité věci. (Podrobnější popis pořadí způsobů exekuce v Jak exekuce probíhá?)

Pokud exekutor sepsal movité věci, přestože lze celý dluh v dohledné době (maximálně do roka) vymoci přednostními způsoby exekuce, můžete podat návrh na částečné zastavení exekuce v rozsahu exekuce prodejem movitých věcí. Doložte tvrzení o možnosti uspokojení dluhu.

Může exekutor přijít do cizího bytu?

Věci dlužníka (povinného), které pak lze prodat, může exekutor sepsat jen v bytě povinného nebo na jiném místě (nikoliv v bytě!), kde má dlužník své věci.

Bytem povinného je zejména:

- vlastní byt,
- byt, který má povinný v nájmu nebo podnájmu,
- byt (místnost), který obývá v domě (bytě) svých rodičů, manžela, druha, rodičů manžela apod.,
- byt někoho jiného, ve kterém se povinný zdržuje (trvale, či přechodně) není jen na návštěvě,
- místnost v ubytovně, nebo hotelový pokoj.

Že jde o byt povinného, prokazuje exekutor. Při návštěvě může prohlédnout byt, který povinný pravděpodobně užívá.

V bytě, který není bytem povinného (vysvětlení výše), může exekutor sepsat jen ty věci povinného, které mu dobrovolně vydá ten, kdo byt užívá.

Máme synovi/dceři zrušit trvalý pobyt?

Pokud Vaše dítě dluží a skutečně bydlí u Vás v bytě (domě), exekuci (sepsání věcí) nezabráníte zrušením trvalého pobytu (tím, že dítě bude mít pobyt na ohlašovně – obecním úřadu). Exekutor může věci sepsat (zabavit) jen v bytě povinného. Tím je ale i byt (místnost), který povinný obývá v domě (bytě) rodičů, bez ohledu na evidovaný trvalý pobyt.

Údaj o místu trvalého pobytu lze zrušit při splnění dvou **podmínek**:

- dítě u Vás nebydlí, a
- zaniklo mu užívací právo k bytu (domu).

Návrh na zrušení údaje můžete podat u obecního úřadu (většinou odbor správních činností).

Může exekutor odvrtat zámek od bytu a vstoupit?

Exekutor si může zajistit přístup do Vašeho bytu (včetně odvrtání zámku), jen když je zřejmé, že **mu to neumožníte sám/sama**. Stejně postupuje, když přístup neumožní ten, v jehož domě (bytě) má povinný svůj byt (místnost).

Musí exekutor pořídit videozáznam?

Ano, exekutor (jeho vykonavatel) musí pořídit zvukově obrazový záznam o průběhu prohlídky bytu a jiných místností. Přítomné o tom poučí při zahájení prohlídky.

Můžete si také pořídit vlastní záznam. Exekutor Vám nesmí zabavit nosič dat, či spíše samotná data – musí Vám umožnit stáhnout si je, pokud samotný přístroj sepsal a zajistil.

Které věci mi exekutor nesmí vzít?

Postihnout nelze věci, které nezbytně potřebujete k uspokojování hmotných potřeb svých a své rodiny nebo k práci, i jiné věci, jejichž prodej by byl nemorální.

Exekuci nepodléhají zejména

- běžný oděv, včetně prádla a obuvi,
- obvyklé vybavení domácnosti, zejména lůžko, stůl, židle, kuchyňská linka, kuchyňské nářadí a nádobí, lednička, sporák, vařič, pračka, vytápěcí těleso, palivo, přikrývka a ložní prádlo, pokud hodnota takové věci zjevně nepřesahuje cenu obvyklého vybavení domácnosti,
- studijní a náboženská literatura, školní potřeby a dětské hračky,
- snubní prsten, písemnosti osobní povahy, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se povinného nebo členů jeho rodiny a nosiče dat těchto záznamů, pokud nelze takové záznamy přenést na jiný nosič dat, a jiné předměty podobné povahy,
- zdravotnické potřeby a jiné věci, které kvůli své nemoci nebo tělesné vadě potřebujete sám/sama nebo člen domácnosti,
- hotové peníze do dvojnásobku životního minima (7 720 Kč),
- domácí mazlíčci (zvířecí společníci).

Pokud podnikáte, nelze zabavit věci, které k tomu nezbytně nutně potřebujete. To neplatí při vymáhání pohledávky zajištěné zástavním právem k takovým věcem. (Pokud provozujete taxislužbu a máte k tomu pět aut, nechá Vám exekutor jen jedno. Pokud ale myslíte, že máte životaschopný podnik, navrhněte exekutorovi, aby nařídil exekuci postižením závodu.)

Kdyby exekutor (jeho vykonavatel) sepsal takové věci, můžete do 15 dnů k exekutorovi podat návrh na částečné zastavení exekuce.

Exekutor sepsal cizí věci!

Exekutor v bytě povinného nesmí sepsat věci, u kterých je na místě nepochybně prokázáno, že nepatří povinnému. V pochybnostech věci sepíše, označeného vlastníka věci písemně vyrozumí o provedení soupisu a poučí ho o právu podat návrh na vyškrtnutí věcí ze soupisu.

Pokud jste vlastníkem věci, podejte u exekutora návrh na vyškrtnutí věcí ze soupisu nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy jste se dozvěděl/a o soupisu. K návrhu připojte důkazy o svém vlastnictví.

Spojte se s oprávněným. Pokud bude souhlasit s vyškrtnutím, exekutor věc vyškrtne.

Pokud exekutor návrhu nevyhoví, můžete do 30 dnů od doručení rozhodnutí podat u exekučního soudu žalobu na vyloučení věcí z exekuce, a to proti oprávněnému. O tom Vás exekutor poučí. Od podání návrhu na vyškrtnutí věcí ze soupisu do 30 dnů od doručení rozhodnutí o tomto návrhu, případně také po dobu řízení o vylučovací žalobě, nesmí exekutor sepsané věci prodat.

Může exekutor sepsané věci odvézt?

Sepsané věci exekutor zásadně ponechá na místě – pouze je označí. Věci zajistí (odveze), jen když je to účelné vzhledem k výši vymáhané pohledávky, místu, kde se věci nacházejí, informacím o povinném, a zejména když hrozí, že by do dražby mohly být věci poškozeny nebo ztraceny.

Může exekutor prodat dům, v němž bydlím?

Obecně lze prodat dům (byt), v němž povinný nebo jeho rodina bydlí, pouze když dluh nelze v přiměřené době vymoci jinak. Pokud máte jiný postižitelný majetek (příjmy), navrhněte částečné zastavení exekuce (v rozsahu prodeje nemovitosti). Uveďte majetek, jehož postižením lze vymoci dluh s příslušenstvím (včetně nákladů oprávněného a nákladů exekuce). Pokud jiný majetek nemáte, lze považovat za přiměřený i prodej domu (bytu). Někdy můžete žádat také o odklad exekuce.

Pokud máte v domě (bytě) hlášen trvalý pobyt a výše dluhů (všech pohledávek oprávněného, těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a Vašich přihlášených věřitelů) k okamžiku zahájení dražebního jednání nepřesahuje 100 000 Kč bez příslušenství, exekutor i bez návrhu zastaví exekuci prodejem takové nemovitosti. To neplatí, pokud se vymáhá výživné, náhrada újmy způsobené ublížením na zdraví či trestným činem nebo kdyby to odporovalo dobrým mravům.

Společné jmění manželů při exekuci

Mohu přijít o majetek kvůli dluhu manžela/manželky?

Postižení společného jmění nebo dokonce výlučného jmění nedlužícího manžela závisí na tom, kdy dluh vznikl, zda se stal součástí společného jmění (je společný) a někdy i na povaze dluhu.

Co je (není) společným jměním, určuje

- občanský zákoník (zákonný režim),
- dohoda mezi manželi (smluvený režim), nebo
- rozhodnutí soudu (režim založený rozhodnutím soudu).

V zákonném režimu je ve společném jmění až na výjimky to, co nabyl jeden z manželů nebo oba manželé společně za trvání manželství.

Do společného jmění patří dluhy převzaté za trvání manželství, s výjimkou dluhů, které

- se týkají výlučného majetku jen jednoho z manželů, ale jen v části, která přesahuje zisk z tohoto majetku [manželka pronajímá byt získaný před manželstvím, po čase si půjčí na jeho rekonstrukci; do společného jmění patří část dluhu (půjčky), odpovídající zisku z nájmu, zbytek je výlučný dluh manželky], nebo
- převzal jen jeden z manželů bez souhlasu druhého, pokud nešlo o obstarávání každodenních nebo běžných potřeb rodiny [půjčka na běžný nákup potravin a drogerie do domácnosti je společná, i kdyby s tím druhý z manželů nesouhlasil].

Při exekuci se může uplatnit i smluvený režim a režim založený rozhodnutím soudu.

Než exekutor postihne společné jmění, nahlédne do seznamu listin o manželském majetkovém režimu (rejstrik.nkcr.cz). Pokud dluh vznikl až po zápisu listiny do seznamu (nebo dluh vznikl před zápisem, ale věřitel souhlasil se změnou společného jmění), musí exekutor postupovat podle obsahu listin (respektovat určený rozsah společného jmění).

Společný dluh (dluh, který patří do společného jmění) lze vymoci postižením společného jmění manželů i výlučného jmění každého z manželů.

Výlučný dluh jednoho z manželů, který vznikl za trvání společného jmění (většinou za trvání manželství), nelze vymáhat postižením výlučného majetku druhého z manželů. Vymáhá se z výlučného majetku dlužícího manžela, a pokud to nestačí, ze společného jmění manželů. Jinak navrhněte částečné zastavení exekuce.

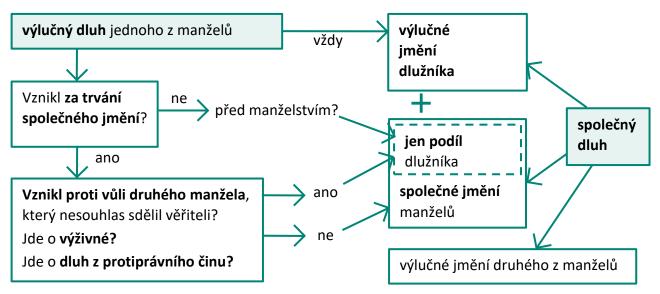
Pouze část společného jmění (podíl dlužícího manžela jako kdyby bylo společné jmění zrušeno a vypořádáno) lze postihnout, pokud

- dluh vznikl proti vůli druhého z manželů, který nesouhlas sdělil věřiteli, jakmile to zjistil (manžel si půjčil na motorku, když to manželka zjistila, napsala bance, že s dluhem nesouhlasí),
- se vymáhá výživné (např. na dítě),
- se vymáhá dluh z protiprávního činu jen jednoho z manželů (např. náhrada škody),
- dluh jen jednoho z manželů vznikl před uzavřením manželství.

Pokud exekutor nesprávně postihl výlučný majetek nedlužícího manžela nebo více než podíl na společném jmění, můžete podat návrh na částečné zastavení exekuce. O tom Vás exekutor poučí.

Situaci shrnuje tento diagram:

Lze postihnout mzdu nebo účet manžela/manželky?

Mzdu manžela (manželky) dlužníka exekutor **nesmí postihnout**. Kdyby se to stalo, podejte u exekutora **návrh na částečné zastavení exekuce**.

Účet manžela (manželky) exekutor **může** postihnout **k vymožení společného dluhu** nebo **dluhu, který lze vymáhat ze společného jmění** (vysvětlení výše), ale jen když není dost peněz na účtu dlužícího manžela.

Postihne se **jen polovina peněz** na účtu, **ale manželovi/manželce musí zůstat minimálně částka, kterou lze jednorázově vybrat** (více v <u>Mám zablokovaný účet...</u>). Banku požádejte o vyplacení.

Pokud však můžete prokázat, že **na tomto účtu nejsou ani zčásti uloženy peníze patřící do společného jmění**, podejte u exekutora návrh na částečné zastavení exekuce v rozsahu postižení (celé) pohledávky z tohoto účtu.

Poradenství při exekuci nebo předlužení

Úplné právní poradenství Vám poskytne advokát (více v letáku Právní pomoc).

Základní nasměrování získáte i v bezplatných občanských poradnách (více v letáku <u>Občanské</u> <u>poradny</u>).

Exekutorská komora ČR provozuje on-line poradnu. Více informací na www.ekcr.cz.

Různé nevládní organizace:

Poradna při finanční tísni, o. p. s., www.financnitisen.cz

Bezplatná linka 800 722 722 (každý pracovní den od 8 do 17 hodin)

- Praha 4, Hvězdova 19, tel. 222 922 240,
- Ostrava, Vítkovická 1 (budova ÚAN), tel. 595 532 740,
- Ústí nad Labem, Mírové náměstí 109/33 (budova s McDonald's), tel. 411 135 200.

Poradna při finanční tísni provozuje také **několik výjezdních poraden**, a to v <u>Litvínově</u>, <u>České Lípě</u>, <u>Lounech</u>, <u>Plzni a Prostějově</u> (více na <u>www.financnitisen.cz</u>).

luridicum Remedium, www.iure.org, Přístavní 1236/35, Praha 7 – Holešovice

Bezplatná online právní poradna na adrese http://www.iure.org/14/89/poradna.

Bezplatná právní poradna ve spolupráci s MČ Praha 11 – každou středu na ÚMČ Praha 1 (Vidimova ul.) - objednat se můžete na tel. čísle 800 104 300.

Člověk v tísni, o. p. s. – <u>dluhové poradenství</u>, **dluhová helplinka: 770 600 800** od pondělí do pátku od 9 do 17 hodin, v krizové situaci až do 22:00 h (když je u vás exekutor)

dluhové poradny – mapa dluhových poraden

organizace oprávněné sepsat návrh na oddlužení – seznam akreditovaných osob.